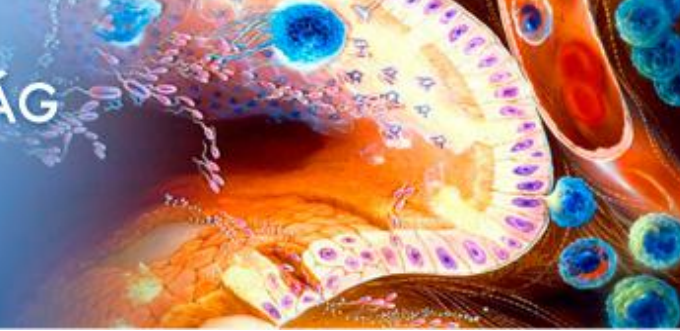

MAGYAR IMMUNOLÓGIAI TÁRSASÁG
HUNGARIAN SOCIETY FOR IMMUNOLOGY

[mit.hu]

Orvosi-élettani Nobel-díjak immunológiai kutatásokért

Kemény Lajos
SZTE Bőrgyógyászati és Allergológiai Klinika

**Az Immunológia Napja
2012**

Alfred Nobel

1833. okt. 21. Stockholm

1896. dec. 10. Sanremo

**Svéd vegyészmérnök és üzletember
87 céget alapított, 355 szabadalom
- dinamit felfedezése (1966)**

A díj alapítása

- Alfred Nobel a díjat a tudomány és a kultúra kiemelkedő alkotói számára alapította, melyről végrendelete tanúskodik.
- A Nobel Alapítvány 1901 óta adományozza minden évben ezt a díjat az arra érdemesnek.

Nobel végrendelete

Nobel vagyonának kamatait öt egyenlő részre osztják fel:

- Fizika
- Kémia
- Orvostudomány
- Irodalom
- Béke

Sveriges Riskbank (1968): közgazdaság

Miért nincs matematikai Nobel díj?

A díj

- Diploma
- Érem (200 gr, 23 karát, 64 mm átmérőjű)

- 10 millió svéd korona

Nobel-díj átadási ceremónia

December 10.

1901

2007

Stockholm
Oslo (Béke Nobel-díj)

1937 - 2012

75TH ANNIVERSARY OF ALBERT SZENT-GYÖRGYI'S NOBEL PRIZE AWARD

Nobel-díj (1937): a biológiai égésfolyamatok, különösképpen a C-vitamin és a fumársavkatalízis szerepének terén tett felfedezéseiért.

75th Anniversary of Albert
Szent-Györgyi's Nobel
Prize Award

75th

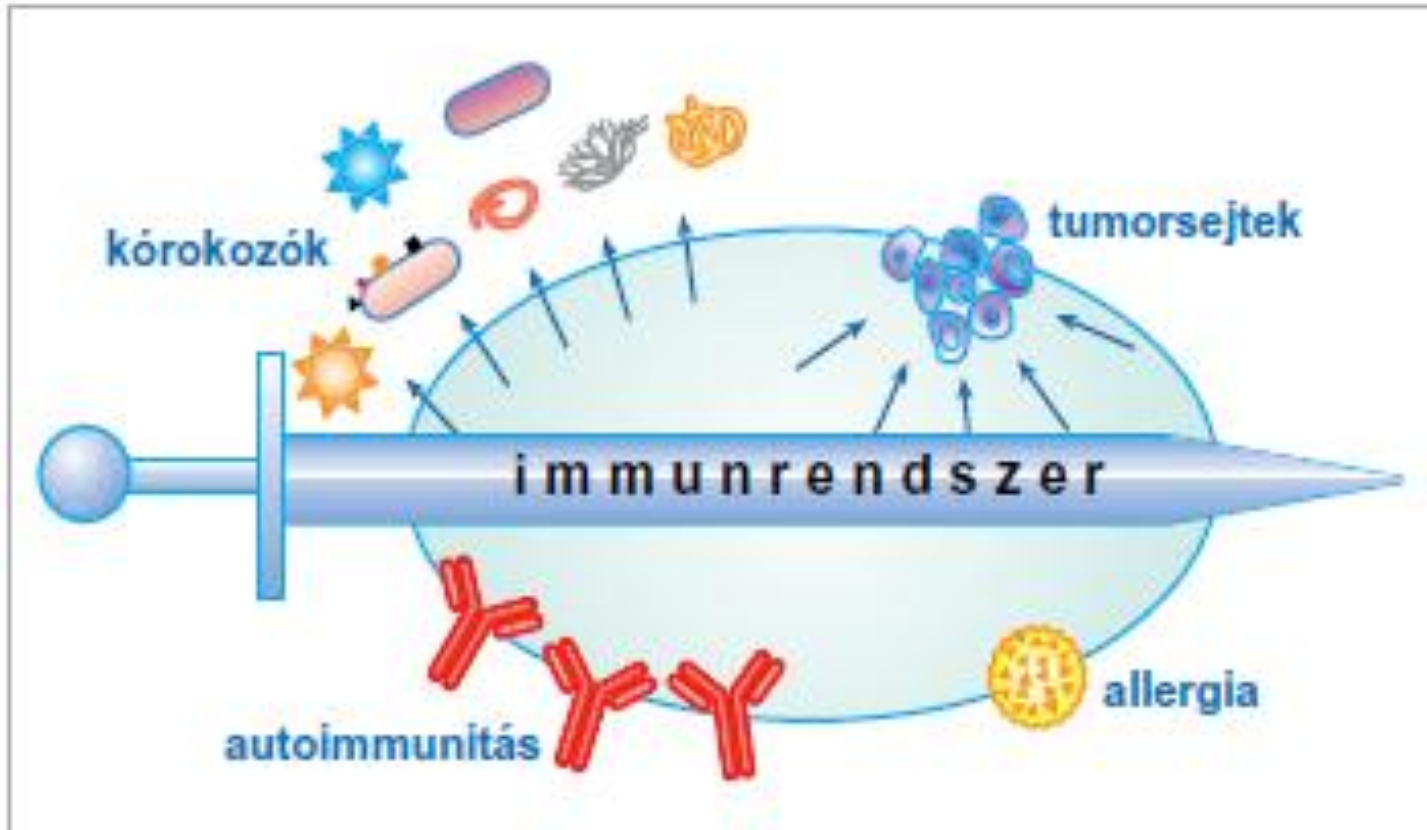
1937 - 2012

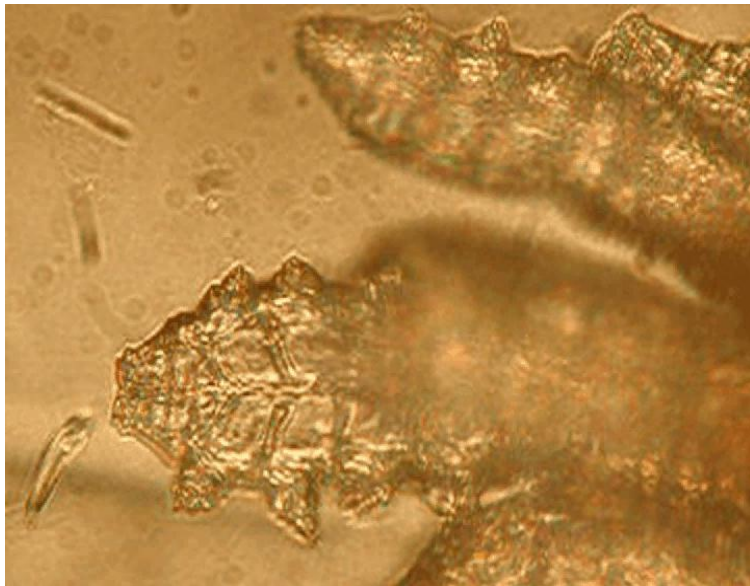
Nobel-díjas immunológusok

Behring (1901)	Szérumterápia és alkalmazása diftériában
Ehrlich (1908)	Az immunitás megismerése
Mecsnyikov (1908)	Fagocitózis
Richet (1913)	Anafilaxis
Bordet (1919)	Komplement
Landsteiner (1930)	Vércsoportok felismerése
Burnet & Medawar (1960)	Szerzett immuntolerancia
Edelman & Porter (1972)	Ellenanyagok szerkezete
Benacerraf, Dausset & Snell (1980)	MHC
Jerne, Köhler & Milstein (1984)	Immunrendszer specificitása Monoklonális ellenanyagok előállítása
Tonegawa (1987)	Ig-gén átrendeződés
Doherty & Zinkernagel (1966)	Sejtközvetített immunitás
Hersko (2004)	Antigénfeldolgozás
Beutler & Hoffmann (2011)	Természetes immunitás
Steinman (2011)	Dendritikus sejtek

Az immunrendszer „kétélű kard”

Fertőzések

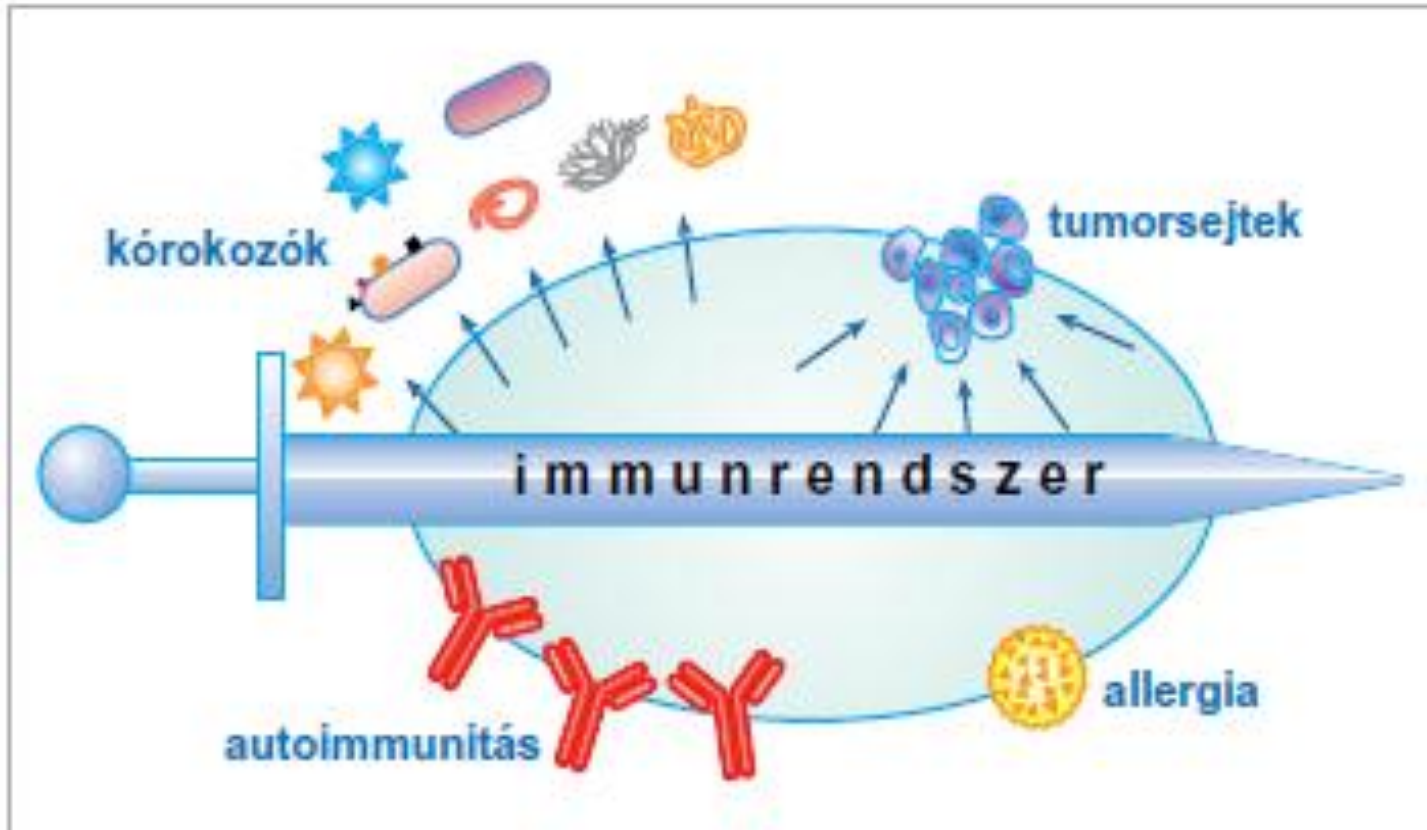
A bárányhimlő **VESZÉLYES** betegség is lehet!

***Staphylococcus aureus* szuperinfekció**

Dr. Kulcsár Ardienn képanyagából

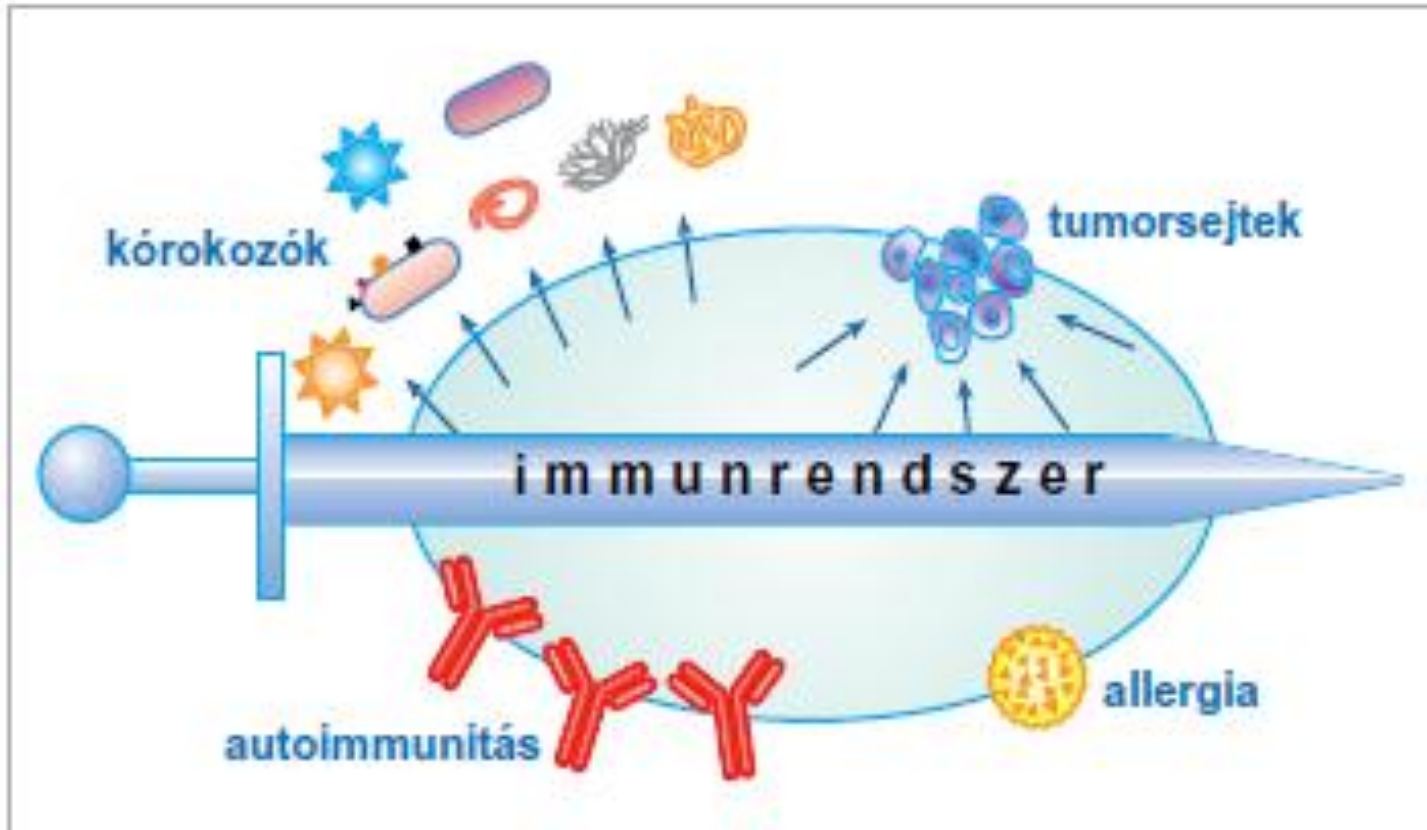
Az immunrendszer „kétélű kard”

Daganatok kialakulása

Az immunrendszer „kétélű kard”

Autoimmun betegségek

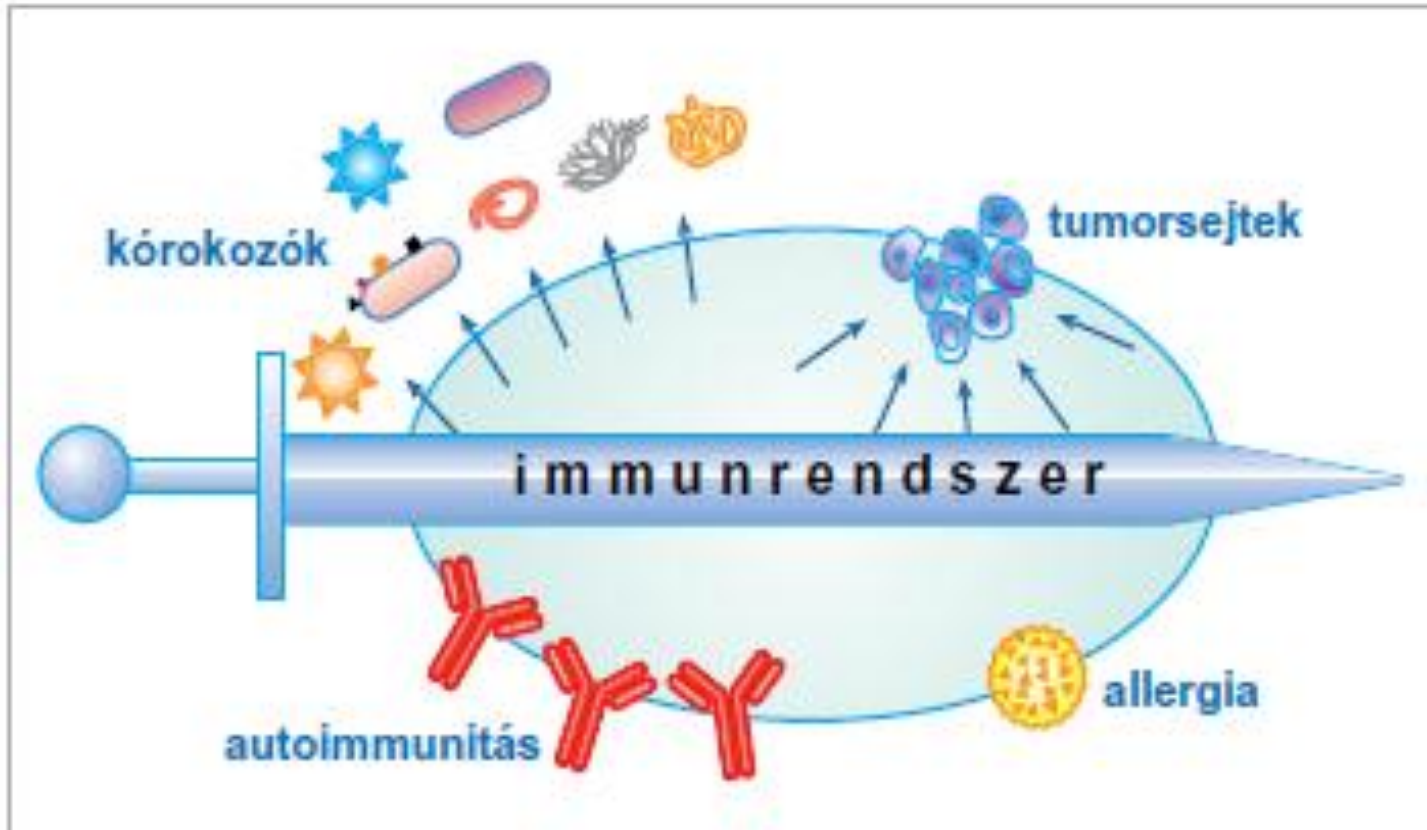

Autoimmun betegség gyermekkorban

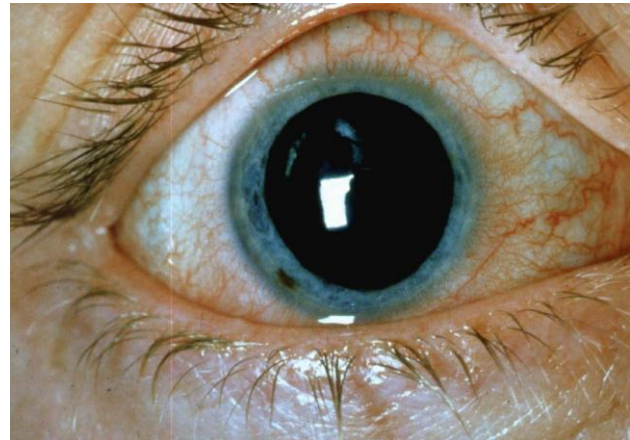

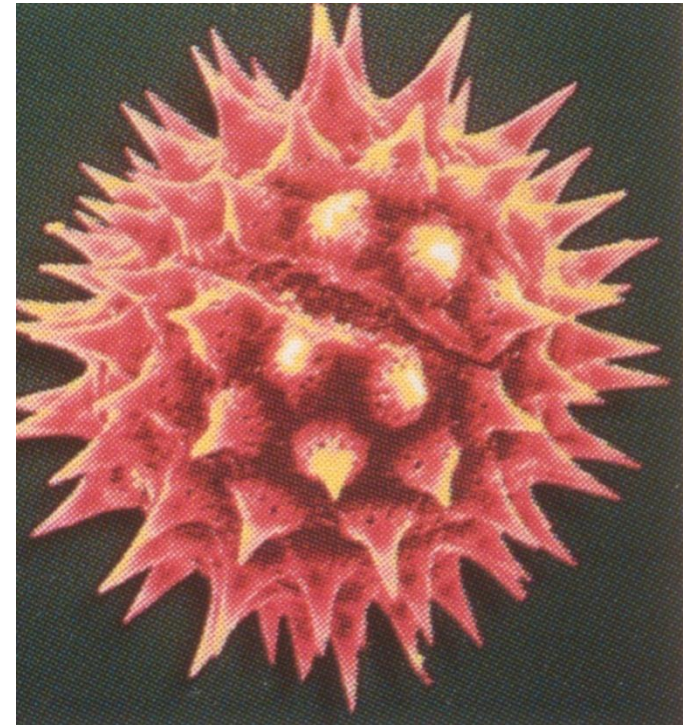
Az immunrendszer „kétélű kard”

Allergiás betegségek

A parlagfű és pollenje

Dr. Juhász Miklós képanyagából

Kontakt allergia

**kiwi fogyasztásakor kialakuló
ajakduzzanat**

**vanília érzékeny beteg tünetei
vanília fagyalt fogyasztásakor**

Kontakt bőrgyulladás

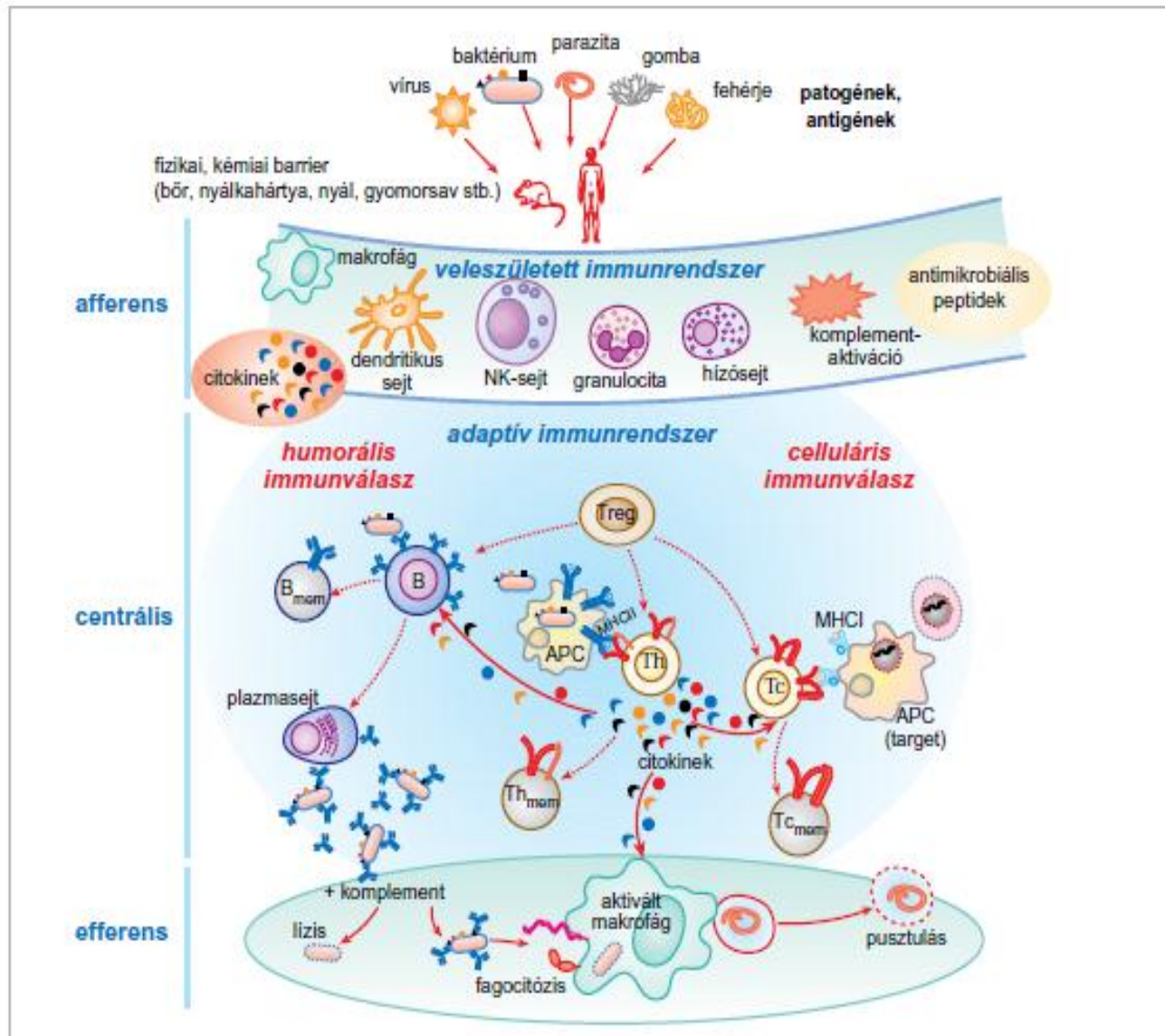

Ragtapsz

Euro

Az immunrendszer működése

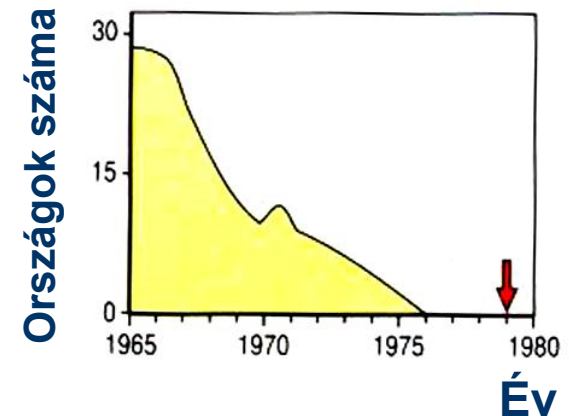
Az első immunológiai kísérlet

Edward Jenner (1796)

Az első sikeres vakcinálás: tehénhimlőhólyag tartalmából nyert „oltóanyaggal” beoltotta, majd emberi himlőhólyag váladékával fertőzte kísérleti alanyát, aki várakozásának megfelelően nem betegedett meg.

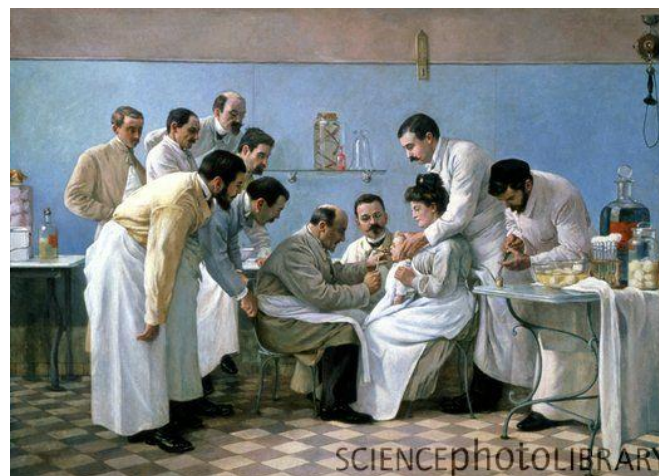
WHO (1979): Himlő eradikálása

Diphtheria

Szérumterápia: Emil von Behring

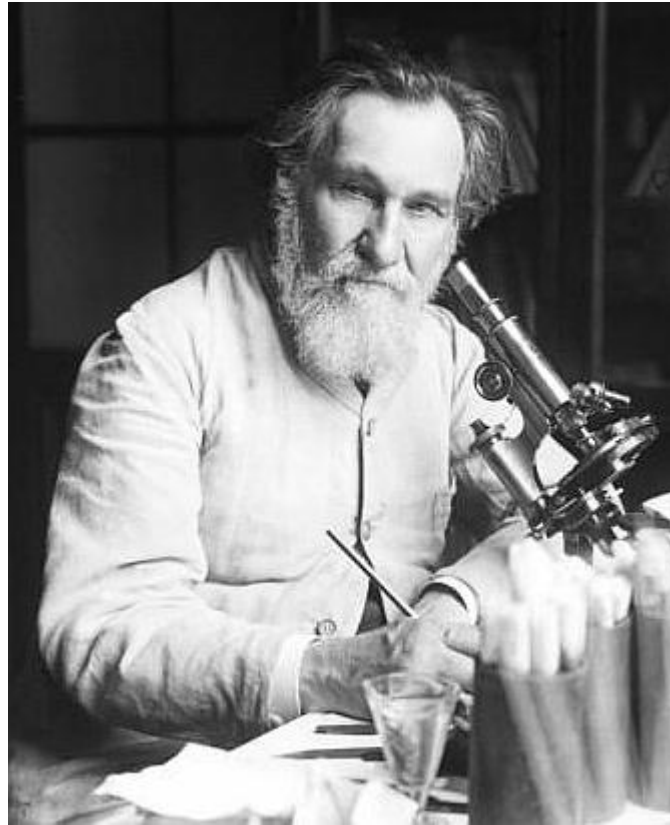
Nobel-díj 1901: Szérumterápia és alkalmazása diftériában

Receptorelmélet: Paul Ehrlich

Nobel-díj 1908: receptorelmélete szerint a szervezetbe kerülő kórokozók anyagai a sejtek megfelelő struktúráihoz kötődnek. A sejtekről levált és vérpályába kerülő szabad receptorok alkotják a tulajdonképpeni ellenanyagokat.

Fagocitózis: Ilja Iljics Mecsnyikov

Nobel-díj 1908:
fagocitózis és a sejtvesztésre vonatkozó elmélet

Vírusok felfedezése

Élettani-orvosi Nobel-díjasok

2008

Harald zur Hausen
HPV

Françoise Barré-Sinoussi
HIV

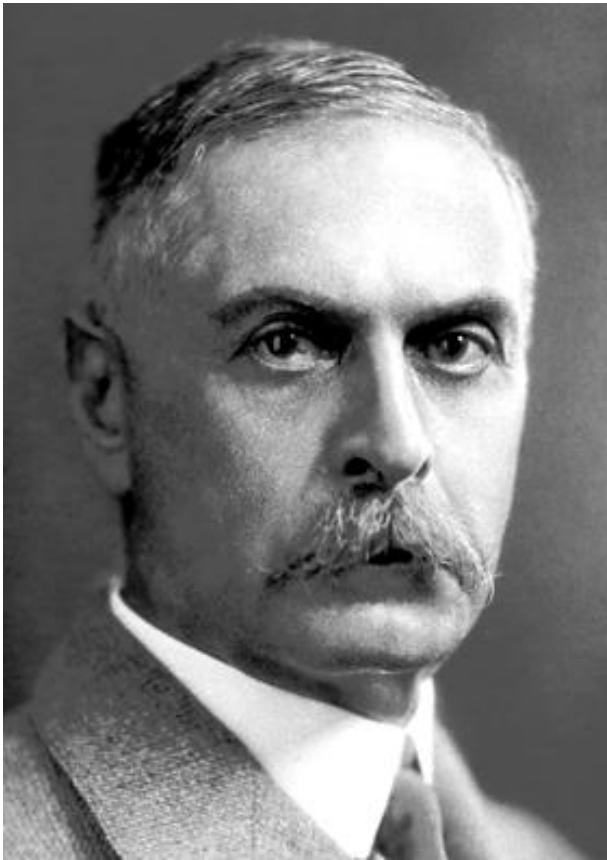

Luc Montagnier
HIV

Védőoltással megelőzhető betegségek

- Tuberkulózis (tbc,gümőkór)
- Kanyaró (morbilli)
- Járványos fültőmirigygyulladás (mumpsz)
- Rózsahimlő (rubeola)
- Torokgyík (diphtheria)
- Szamárköhögés (pertussis)
- Merevgörccs (tetanus)
- Járványos gyermekbénulás (poliomyelitis epidemica)
- Meningococcus agyhártyagyulladás és vérmérgezés (meningococcus meningitis és septicaemia)
- Rotavírus okozta fertőzés
- Hepatitis B vírus okozta fertőző májgyulladás
- Hepatitis A vírus okozta fertőző májgyulladás
- Humán Papillóma Vírus (HPV) okozta fertőzések és méhnyakrák
- Pneumococcus baktérium okozta fertőzések
- Kullancsencephalitis (kullancs terjesztette agyvelőgyulladás)
- Influenza
- Veszettség

Karl Landsteiner

Nobel-díj 1930

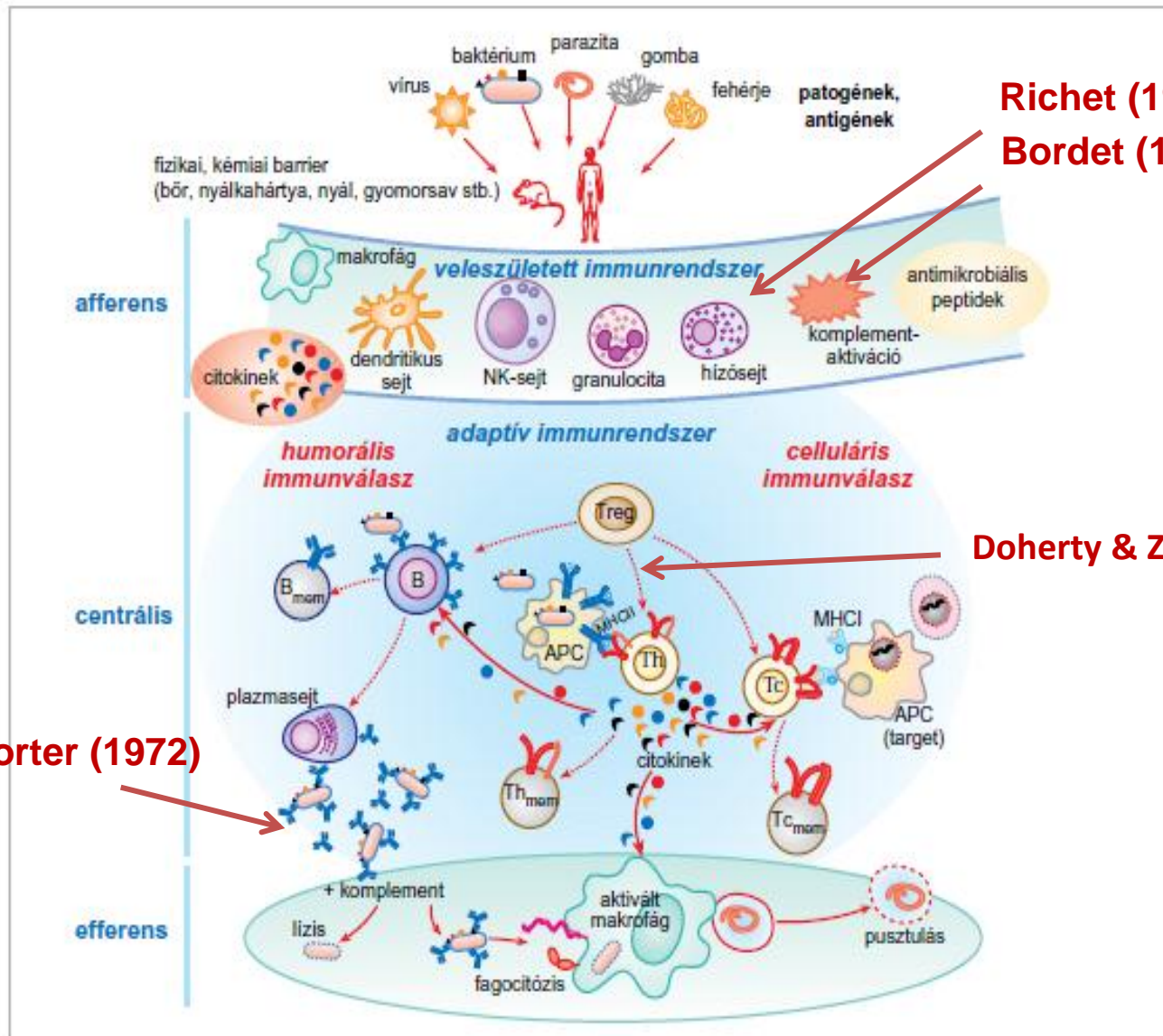

<http://www.nobelprize.org/>

vércsoportok felfedezése

Az immunrendszer működése

Richet (1913)
Bordet (1919)

Doherty & Zinkernagel (1996)

Edelman & Porter (1972)

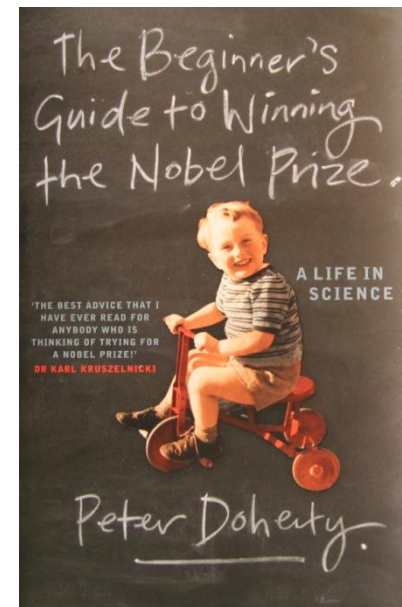
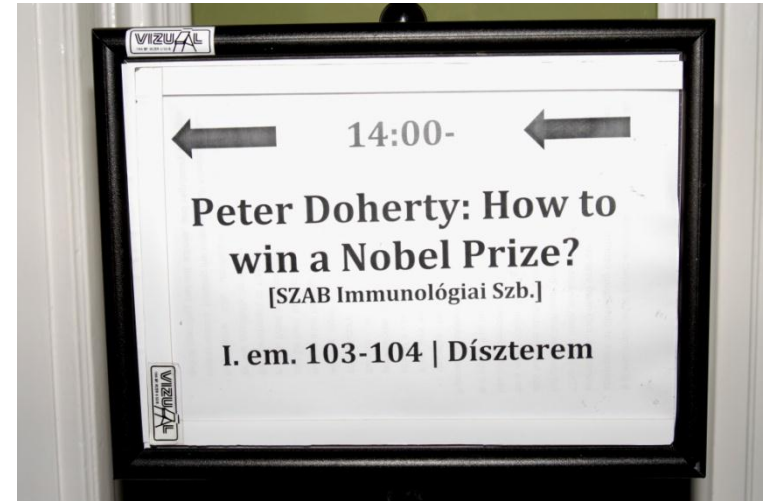
Sejtközvetített immunitás specificitása

Nobel-díj 1996

Doherty & Zinkernagel

How to win a Nobel Prize?

Az antitest-terápia megalapozói

Emil von Behring
(1854 – 1917)

Nobel-díj 1901
az antitestek
felfedezése

Paul Ehrlich
(1854 – 1915)

Nobel-díj 1908
mágikus lövedék

César Milstein
(1927 – 2002)

Nobel-díj 1984
a monoklonális ellenanyagok termelési
elvének felfedezése

Georges J. F. Köhler
(1946 – 1995)

Antitest terápia hatékonysága

Kezelés előtt

3. kezelés után

CariDee English

CariDee English
A National Psoriasis Foundation szóvivője,
psoriasis beteg

Természetes immunitás: Nobel-díj 2011

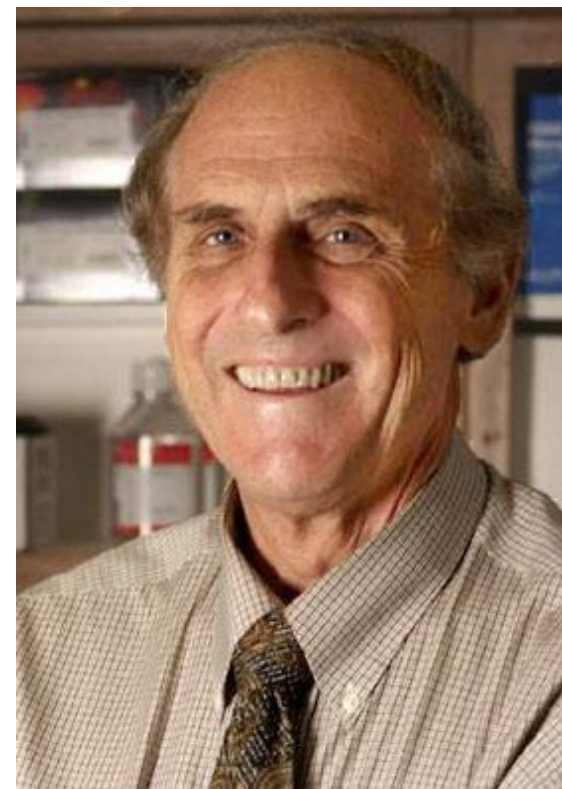

Bruce A. Beutler

természetes immunitás

Jules A. Hoffmann

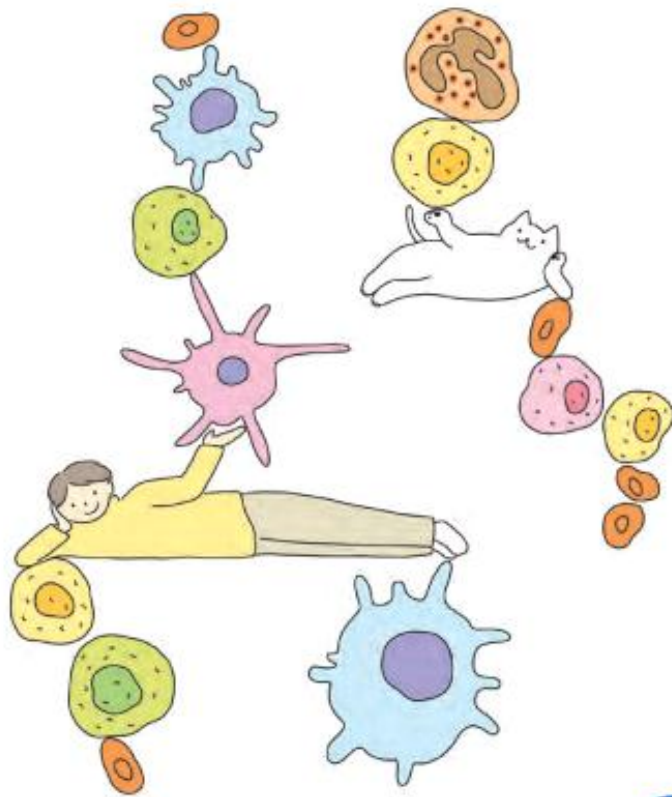
Ralph M. Steinman

dendritikus sejtek

A csodálatos immunrendszer

Így védelmezi
testünket

www.mit.hu

European Federation of
Immunological Societies